

AFM-voorstellen accountancy missen kern van het probleem

Jeroen Suijs is professor Financial Accounting aan de Erasmus School of Economics.

Hervormingen in de accountancysector zijn noodzakelijk, maar de recente voorstellen hiertoe van de Autoriteit Financiële Markten raken niet de kern van het probleem.

De 'accountancymarkt' kent een aantal ontwerpfouten die het functioneren van de accountantscontrole sterk beperkt. Om deze te zien maak ik graag de vergelijking met het technisch onderhoud voor personenauto's. Net als bij de accountantscontrole is hier sprake van een 'credence good': als consument dien je volledig te vertrouwen op de kunde, kennis en onafhankelijkheid van de garagehouder.

Als de garagehouder u meedeelt dat uw auto €800 aan reparaties nodig heeft, wilt u zeker weten dat deze reparaties noodzakelijk zijn voor het functioneren van uw auto en niet enkel dienen om de kas van de garagehouder te spekken.

Uw garagehouder, bekend met dit vertrouwensprobleem, doet u daarom het volgende voorstel: hij zal op uw kosten een door hem geselecteerde onafhankelijke expert inhuren, die onderzoekt welk onderhoud uw auto nodig heeft. Deze expert heeft tussentijds contact met de garagehouder, maar niet met u; het enige dat u van de expert ontvangt, is een eindrapportage die slechts vermeldt of het oorspronkelijke oordeel van de garagehouder correct is of niet.

FOTO: ISTOCK

Ik verwacht dat u niet akkoord zou gaan met dit voorstel. Vreemd genoeg is dit wel hoe de markt voor de accountantscontrole is georganiseerd. Sterker nog, de huidige regelgeving zou de garagehouder zelfs verplichten op kosten van de klant een onafhankelijke expert in te huren.

Het is niet verrassend dat de onafhankelijke expert in zo'n situatie meer baat heeft bij het dienen van de belangen van de garagehouder dan uw belangen. De expert wil vooral ingehuurd worden door zoveel mogelijk garagehouders.

De voorstellen van de AFM richten zich vooral op de organisatie en bedrijfsmodellen van deze experts, maar pakken niet de kern van het probleem aan.

Terug naar het voorstel van de garagehouder. Wat zou u hieraan willen veranderen? Zou u zich richten op het bedrijfsmodel van de onafhankelijke expert zodat deze zich oprecht onafhankelijk opstelt? Of zou u voorstellen dat u zelf de onafhankelijke expert selecteert en dat deze expert uitgebreid aan u rapporteert over welke reparaties wel en niet strikt noodzakelijk zijn?

De maatschappij en de accountancysector zijn er meer bij gebaat dat de accountantscontrole minder een 'credence good' wordt. Laat de controlerend accountant meer rapporteren over welke werkzaamheden wel of niet zijn uitgevoerd en — nog belangrijker — wat hiervan de bevindingen zijn.

De accountant heeft vooral baat bij het dienen van de belangen van de te controleren bedrijven